scoalacool.ro

EVOLUȚII SPECIFICE ALE REGIMULUI COMUNIST: NAȚIONAL-COMUNISMUL (1965-1989)

Ceaușescu și cultul personalității (1965-1989)

1965 - după moartea lui Gheorghe Gheorghiu-Dej, lupta pentru conducerea P.M.R. și a României comuniste a fost câștigată de Nicolae Ceaușescu (sprijinit de Ion Gheorghe Maurer și Emil Bodnăraș împotriva lui Gheorghe Apostol), considerat a fi singurul capabil să ducă mai departe politica de autonomie față de U.R.S.S.

Cauzele apariției național-comunismului au fost următoarele: retragerea trupelor sovietice de pe teritoriul României (1958), politica de independență față de Moscova promovată de regimul dejist (începând cu anul 1962) și încercarea lui Nicolae Ceaușescu de a câștiga simpatia populației românești prin promovarea interesului național și a protocronismului.

Nicolae Ceaușescu

Nicolae Ceaușescu în arest (Târgoviște, 1936)

Nicolae Ceaușescu, alături de părinții și soția sa (1968). De la stânga la dreapta: Nicolae, Andruță, Alexandrina și Elena Ceaușescu

Ceaușescu și cultul personalității (1965-1989)

I. Liberalizarea regimului (1965-1971):

Politica internă:

a. 21 august 1965 - adoptarea unei noi Constituții: denumirea statului Republica Populară Română s-a modificat în R.S.R. (Republica Socialistă Română), în textul legii fundamentale nu a mai apărut nici o referire la U.R.S.S., iar titulatura Partidului Muncitoresc Român s-a schimbat în P.C.R. (Partidul Comunist Român);

b. 1966 - adoptarea Decretului nr. 770: avorturile au fost interzise, scopul fiind creșterea natalității României ⇒ 1966-1989 - s-au născut aproximativ 2.5 milioane de copii (*„generația decrețeilor”*);

c. 1968 - Ceaușescu a denunțat anumite abuzuri și crime comise de Securitate în timpul lui Gheorghe Gheorghiu-Dej și au fost eliberați deținuții politici: opozanților regimului li s-a impus domiciliul forțat, au avut parte de verificări periodice și au fost șantajați de Securitate;

CONSTITUȚIA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

4 PAGINI — 25 BANI

...ța plenară a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român

PROIECT

CONSTITUȚIA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Titlul I

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Decret pentru reglementarea întreruperii cursului sarcinii

Avînd în vedere că întreruperea cursului sarcinii reprezintă un act cu grave consecinţe asupra sănătăţii femeii şi aduce mari prejudicii natalităţii şi sporului natural al populaţiei,

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România

Decretează :

ART. 1 — Întreruperea cursului sarcinii este interzisă.

ART. 2 — În mod cu totul excepţional întreruperea cursului sarcinii va fi autorizată potrivit prevederilor art. 5, în cazurile în care :

a) sarcina pune viaţa femeii într-o stare de pericol care nu poate fi înlăturat printr-un alt mijloc ;

b) unul din părinţi suferă de o boală gravă, care se transmite ereditar, sau care determină malformaţiuni congenitale grave ;

c) femeia însărcinată prezintă invalidităţi grave fizice, psihice sau senzoriale ;

d) femeia este în vîrstă de peste 45 de ani ;

e) femeia a născut patru copii şi îi are în îngrijire ;

f) sarcina este urmarea unui viol sau a unui incest.

ART. 3 — Întreruperea în cazurile prevăzute în art. 2 se poate efectua în primele trei luni ale sarcinii.

În caz excepţional, cînd se constată o stare patologică gravă care pune în pericol viaţa femeii, întreruperea cursului sarcinii se poate face pînă la şase luni.

ART. 4 — Întreruperea cursului sarcinii se efectuează în cazurile prevăzute de art. 2 şi 3 de medici obstetricieni-ginecologi, în unităţi sanitare de specialitate.

ART. 5 — Autorizarea întreruperii cursului sarcinii se dă de către o comisie medicală raională sau orăşenească instituită în acest scop prin decizia comitetului executiv al sfatului popular regional sau al oraşelor Bucureşti şi Constanţa.

ART. 6 — În cazuri de extremă urgenţă medicală, cînd întreruperea cursului sarcinii trebuie imediat efectuată, medicul are obligaţia ca înainte de intervenţie, sau, cînd nu este posibil, în cel mult 24 ore de la aceasta, să anunţe în scris pe procuror, care urmează a constata, pe baza avizului medicului legist şi a oricăror altor date, dacă intervenţia pentru întreruperea cursului sarcinii a fost necesară.

ART. 7 — Efectuarea întreruperii cursului sarcinii în alte condiţii decît cele prevăzute în acest decret constituie infracţiune şi se pedepseşte potrivit dispoziţiilor Codului penal.

ART. 8 — Prezentul decret intră în vigoare la 30 zile de la publicare. În acelaşi termen, ministrul sănătăţii şi prevederilor sociale va emite instrucţiuni de aplicare a acestui decret. Pe data intrării în vigoare a prezentului decret, Decretul nr. 463 pentru încuviinţarea întreruperilor de sarcină, publicat în Buletinul Oficial nr. 26 din 30 septembrie 1957, se abrogă.

Preşedintele Consiliului de Stat

CHIVU STOICA

România - harta administrativă (1968)

Ceaușescu și cultul personalității (1965-1989)

d. Au fost semnalate elemente ale *„dezghețului”* cultural: învățământul a fost reclădit pe baze naționale, s-a permis studierea limbilor străine (engleză, germană, franceză, italiană, spaniolă și portugheză), alături de cea rusă, publicarea unor studii de literatură universală, traducerea unor autori clasici și reabilitarea unor scriitori interziși în perioada dejistă;

e. Pe plan economic, s-au amenajat hidrocentrale pe râurile interioare (Bicaz și Vidraru) și s-au construit termocentrale. Toate acestea au creat premisele independenței energetice necesare industrializării și detașării de U.R.S.S. Accentul a fost pus pe crearea unei puternice industrii grele (siderurgică, extractivă, metalurgică și constructoare de mașini), construindu-se zone *„industriale mamut”*, complexe industriale cu mii de angajați, însă deseori cu un nivel tehnologic precar (*„Vulcan”*, *„Tractorul”*, *„Electroputere”*, *„Semănătoarea”*, *„Rocar”*, *„Electroaparataj”*, *„Dacia”*, *„Tricodava”*, *„Spicul”*, *„Danubiana”* și *„Hidromecanica”*);

f. Condițiile de viață s-au îmbunătățit, s-au construit locuințe (1981-1985: s-au dat în folosinţă peste 750.000 de apartamente) și s-a putut călători în străinătate (în statele comuniste).

Uzinele „*23 August*” (București)

Linie de asamblare pentru autoturisme Dacia (Uzina de Automobile Pitești, Mioveni, județul Argeș)

Șantierul unui complex industrial din perioada comunistă

Șantiere cu blocuri de locuințe pentru muncitori (București, anii 1970)

Ceaușescu și cultul personalității (1965-1989)

Politica externă:

a. Iulie 1967 - România s-a implicat în medierea conflictului arabo-israelian (Războiul de 6 Zile: 5-10 iunie 1967), fiind singurul stat comunist care a menținut relațiile diplomatice cu statul evreu;

b. 14-18 mai 1968 - la București, a avut loc vizita oficială a președintelui francez Charles de Gaulle (1959-1969);

c. 20-21 august 1968 - *„Primăvara de la Praga”* (revoltă anticomunistă): invazia Cehoslovaciei de către trupele Pactului de la Varșovia a fost condamnată de România ⇒ Nicolae Ceaușescu a fost văzut drept *„speranța”* lumii comuniste spre o transformare în sens democratic;

d. 2-3 august 1969 - la București, a avut loc vizita oficială a președintelui american Richard Nixon (1969-1972; 1972-1974), prima a unui șef de stat american în Europa de Est ⇒ îmbunătățirea relațiilor româno-americane.

Vizita președintelui francez Charles de Gaulle la București (14-18 mai 1968)

Nicolae Ceaușescu condamnă invazia Cehoslovaciei de către trupele Pactului de la Varșovia (21 august 1968)

Vizita preşedintelui american Richard Nixon la Bucureşti (2-3 august 1969)

Ceaușescu și cultul personalității (1965-1989)

II. Revenirea la practicile staliniste (1971-1989):

Politica internă:

a. Iulie 1971 - emiterea *„Tezelor din iulie”*, o serie de 17 propuneri ale lui Ceaușescu privind o mai eficientă educație comunistă a maselor, astfel inaugurându-se o *„revoluție culturală”* ⇒ instituirea și consolidarea cultului personalității conducătorului (alimentat de oportunism şi spirit de turmă), ceea ce a reprezentat supralicitarea pe cale propagandistică a meritelor lui Nicolae Ceaușescu (prin poezii, portrete, volume omagiale, aniversări și manifestații publice menite a aduce laude *„iubitului conducător”*). Adesea s-au folosit apelative precum *„genialul cârmaci”*, *„cel mai iubit fiu al poporului român”*, *„personalitate excepţională a lumii contemporane”*, *„luptător pentru cauza dreptăţii, păcii şi socialismului”*, *„geniul Carpaţilor”* și *„marele conducător”*, iar consoarta sa, semi-analfabetă, a fost *„savant de renume mondial”*, *„mamă iubitoare”* a poporului, iar din anul 1982 primul vicepreşedinte-femeie din istoria României;

b. 17 decembrie 1971 - adoptarea unei noi legi privitoare la secretul de stat, prin care s-a interzis difuzarea sau publicarea în străinătate a oricărui material scris ce ar fi putut aduce prejudicii intereselor statului;

c. aprilie 1972 - Ceaușescu a implementat *„rotația cadrelor”*: demnitarii statului și activiștii de partid au fost schimbați periodic, pentru a se împiedica astfel formarea unei baze proprii de putere;

d. 29 aprilie 1974 - Nicolae Ceaușescu a devenit președinte al R.S.R., în urma amendării Constituției din anul 1965 ⇒ liderul român a început să își promoveze membrii familiei în funcții de stat și de partid (socialism dinastic);

e. 29 octombrie 1974 - adoptarea Legii sistematizării zonelor rurale ⇒ demolarea a peste două milioane de gospodării țărănești, pentru a câștiga mai mult teren pentru agricultură, și mutarea țăranilor la oraș;

f. Pe plan economic, situația s-a înrăutățit: criza economică din anul 1975, dezvoltarea monoindustrială în multe zone din România, a slabei productivități în sectorul agricol și cel industrial (investițiile din industria petrolieră s-au dovedit a fi neviabile), a unor calamități naturale (inundațiile din mai 1970 și cutremurul din 4 martie 1977), a creșterii datoriei externe a statului comunist (11.4 miliarde de dolari) și a inițierii unor obiective grandioase (Transfăgărășanul: 1970-1974; finalizarea construcției Canalului Dunăre-Marea Neagră: 1976-1984, lucrare demarată în perioada lui Dej: 1949-1953; Casa Poporului, actualul Palat al Parlamentului: 1983-1997);

***Ceaușescu și poporul*, pictură comunistă de referință pentru reprezentarea cultului personalității**

Defilare de ziua națională a României, 23 august (1976)

Nicolae Ceaușescu cu soția și copiii (1986). De la stânga la dreapta: Zoia, Nicolae, Elena și Nicu Ceaușescu. Al treilea copil al cuplului Ceaușescu, Valentin, a preferat să ducă o viață discretă, departe de scena politică

Construcția Casei Poporului (Palatul Parlamentului) - 1986

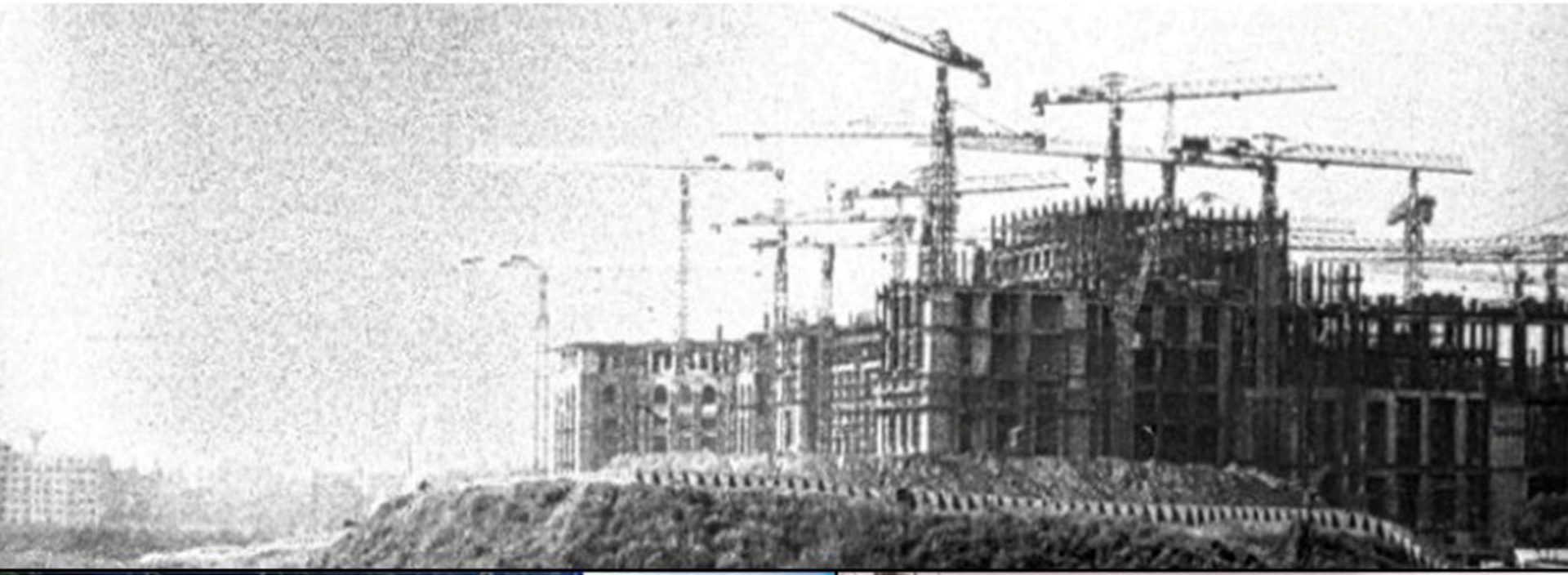

Transfăgărășanul (1974)

Inaugurarea Canalului Dunăre-Marea Neagră (1984)

Ceaușescu și cultul personalității (1965-1989)

g. 1981-1989 - restricțiile impuse populației s-au accentuat, din cauza politicii guvernului român de a achita împrumuturile externe:

• Raționalizarea alimentelor de bază (pâine, lapte, făină și carne), a energiei electrice (consumul de energie pentru populaţie a scăzut forţat cu 20% în 1979 şi 1982, apoi cu 50% în 1983, iar în 1985 cu încă 50% faţă de anii precedenţi), a căldurii și a combustibilului pentru mașini (a fost introdusă circulația alternativă, în zilele pare și impare ale săptămânii), au avut rolul de a limita importurile și de a crește exporturile;

• Ca să mascheze criza de alimente (1 kg/lună de persoană, pe baza unei cartele), Iulian Mincu, medicul personal al lui Ceauşescu, a inventat un program de *„alimentaţie raţională”*, motivând că nu este sănătos ca un adult să consume mai mult de 3000 de calorii pe zi ⇒ produsele de import, precum cafeaua, au fost înlocuite cu surogate (așa numitul *„nechezol”*), iar produsele alimentare pentru export au fost înlocuite pe piaţa internă cu surogate (salamul cu soia), sau subproduse fără căutare la export (picioare şi căpăţâni de porc, numite ironic de populație *„adidaşi”* şi *„calculatoare”*);

• Elevii, studenţii şi militarii au adunat recoltele prin muncă voluntar-patriotică sau practică agricolă, eufemisme folosite pentru munca silnică, practica a devenit *„materie de studiu”* anuală în toate facultăţile, *„nota”* obţinută având pondere în calcularea mediei de absolvire.

g. Degradarea condițiilor de trai a dus la izbucnirea unor revolte și demonstrații (1-3 august 1977: greva minerilor din Valea Jiului; 16 februarie 1987: greva muncitorilor de la Întreprinderea Mecanică *„Nicolina”* din Iași; 15 noiembrie 1987: protestul muncitorilor de la Uzina de Autocamioane *„Steagul Roşu”* din Brașov, cărora li s-au alăturat cca. 8000 de locuitori ai orașului), repede înăbușite de autoritățile comuniste, și la accentuarea mișcării disidente anticomuniste (reprezentată de Gheorghe Ursu, Doina Cornea, Lucian Pintilie, Paul Goma, Mariana Celac, Vlad Georgescu, Ana Blandiana, Andrei Gabriel Pleșu, Mircea Dinescu, Vladimir Tismăneanu, Stelian Tănase și Herta Muller).

Ultima coadă la zahăr fără cartelă (București, iunie 1982)

I.C.S.M. Alimentara
Brașov

I.C.S.M. ALIMENTARE - BRASOV -

Trim. IV/1988

UNITATEA Nr. 105

Familia CHEGU F.

cu domiciliul în str. COSMOS

compusă din 3 persoane. (Copii)

Prezenta este netransmisibilă.
Pierderea ei anulează dreptul de a ridica pâine.

DECEMBRIE

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	

NOIEMBRIE

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30		

OCTOMBRIE

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	

Valabil numai cu ștampila.

I.P.Bv. — 51.459/88 150.000 ex.

Cartelă pentru pâine (1988)

TV 1
sîmbătă

31 decembrie 1983

13.00 TELEX

13.05 ARC PESTE TIMP
Focşani. Film de Manase Radnev

13.20 SUDAN – COORDONATELE DEZVOLTĂRII

13.30 SĂ CÎNTE COPIII

13.40 ZIUA NAŢIONALĂ A POPORULUI PALESTINIAN

14.00 LA SFÎRŞIT DE SAPTĂMÎNĂ
Din sumar :
- **Gala desenului animat**
- **Jocu-i din bătrîni lăsat** – melodii populare în interpretarea orchestrei dirijată de Ion Drăgoi. Soliști Mioara Velicu, George Drăgoi.
- **Cîntecele patriei**
- **Muzica lui Ludwig van Beethoven...** repovestită.
- **Succese ale muzicii ușoare românești.**
- **Muppets și o invitată :** Lola Falana.

16.40 RITMURI NOI ÎN VECHEA HAVANA

17.00 Închiderea programului.

20.30 TELEJURNAL

20.45 MUZICA POPULARĂ INSTRUMENTALĂ

21.00 PROGRAM SPECIAL DE REVELION

Elevi la practică agricolă (anii 1980)

Greva minerilor din Valea Jiului (1-3 august 1977)

Protestul muncitorilor de la Uzina de Autocamioane *„Steagul Roşu”* din Brașov (15 noiembrie 1987)

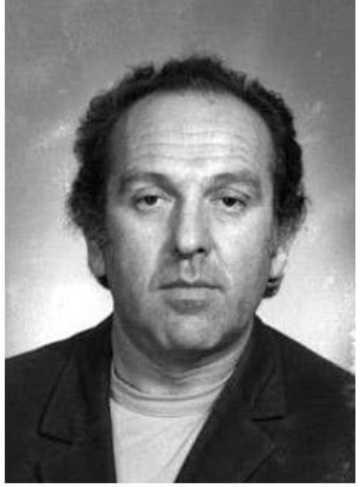

Gheorghe Ursu

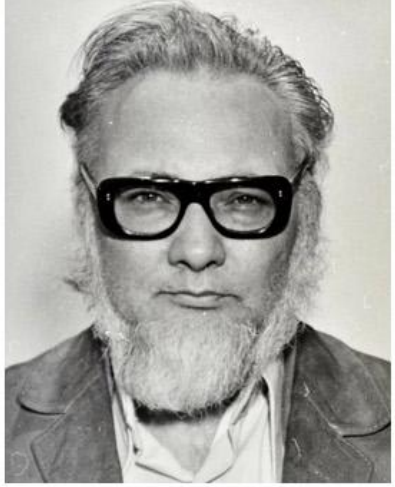

Paul Goma

Ana Blandiana

Vladimir Tismăneanu

Doina Cornea

Mariana Celac

Andrei Gabriel Pleșu

Stelian Tănase

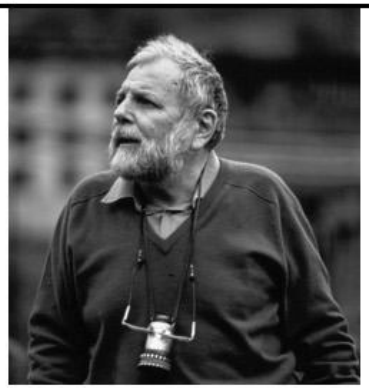

Lucian Pintilie

Vlad Georgescu

Mircea Dinescu

Herta Muller

Ceaușescu și cultul personalității (1965-1989)

Politica externă:

a. 1-24 iunie 1971 - Nicolae Ceaușescu a vizitat Republica Populară Chineză, Republica Populară Democrată Coreeană, Republica Democrată Vietnam și Republica Populară Mongolă (1965-1989: Ceaușescu a efectuat 226 vizite de stat) ⇒ instaurarea cultului personalității în România, după modelul Chinei lui Mao Zedong (1943-1976) și Coreei de Nord condusă de Kim Ir-Sen (1948-1994);

b. 1974-1988 - ca urmare a îmbunătățirii relațiilor româno-americane, România a beneficiat de *„clauza națiunii celei mai favorizate”* și integrarea în comunitatea internațională ca membră a G.A.T.T. (din limba engleză: *The General Agreement on Tariffs and Trade = „Acordul General pentru Tarife și Comerț”*), a Băncii Mondiale (1972) și a F.M.I. - Fondul Monetar Internațional (1972) ⇒ accesarea de importante împrumuturi financiare (11.4 miliarde de dolari);

c. 30 iulie-1 august 1975 - la Helsinki (Finlanda), Nicolae Ceauşescu a participat la Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa şi a semnat, alături de alte 34 de ţări participante, Actul Final: Occidentul a recunoscut statele comuniste, iar acestea și-au asumat să respecte drepturile omului;

d. 2-3 august 1975 - la București, a avut loc vizita oficială a președintelui american Gerald Ford (1974-1977);

e. 24 decembrie 1979 - Ceaușescu a denunțat invazia militară sovietică din Afghanistan (1979-1989).

25 decembrie 1989 - ca urmare a izbucnirii Revoluției anticomuniste din România, Nicolae și Elena Ceaușescu au fost arestați, judecați și executați pentru fapte de genocid, subminarea economiei naționale și pentru încercarea de a fugi din țară.

Vizita lui Ceaușescu în Republica Populară Chineză (1971)

Vizita lui Ceaușescu în Republica Populară Democrată Coreeană (1971)

Vizita lui Ceaușescu în Republica Democrată Vietnam (1971)

Vizita cuplului Ceaușescu în Republica Populară Mongolă (1971)

Scenă din timpul procesului soților Ceaușescu (25 decembrie 1989)

Execuția soților Ceaușescu (25 decembrie 1989)

Urmări

Apariția și consolidarea cultului personalității liderului suprem.
Creșterea nemulțumirilor populare și tensionarea relațiilor sociale, ca urmare a înmulțirii privațiunilor impuse de regimul comunist (așa numita decadă optzecistă).
Izbucnirea Revoluției din decembrie 1989, înlăturarea comunismului și instaurarea regimului democratic.

BIBLIOGRAFIE

1. Dumitrescu, Doru, Manea, Mihai, *Mic dicționar enciclopedic de termeni istorici*, Editura Meronia, București, 2008.
2. Barnea, Alexandru (coordonator), Manea, Vasile Aurel, Palade, Eugen, Teodorescu, Bogdan, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corint, București, 2007.
3. Petre, Zoe (coordonator), Căpiță, Carol, Stănescu, Ecaterina, Lung, Ecaterina, Livadă-Cadeschi, Ligia, Ciupală, Alin, Țurcanu, Florin, Vlad, Laurențiu, Andreescu, Sorin, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corint, București, 2008.
4. Adăscăliței, Felicia, Lazăr, Liviu, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corvin, Deva, 2007.
5. Bălușoiu, Valentin, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
6. Scurtu, Ioan, Cristea, Niculae, Curculescu, Marian, Dincă, Constantin, Soare, Aurel Constantin, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Economică Preuniversitaria, București, 2008.
7. Dondorici, Florentina, Lica, Elena Emilia, Poamă, Emil, Ionescu, Vasile, Osanu, Octavian, Stoica, Relu, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Gimnasium, București, 2008.
8. Stan, Magda, Vornicu, Cristian, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Niculescu ABC, București, 2015.
9. Bărbulescu, Mihai, Deletant, Dennis, Hitchins, Keith, Papacostea, Șerban, Teodor, Pompiliu, *Istoria României*, Editura Corint Educațional, București, 2014.
10. Deletant, Dennis, *România sub regimul comunist*, Editura Fundației *Academia Civică*, București, 2012.
11. Tismăneanu, Vladimir, *Stalinism pentru eternitate: o istorie politică a comunismului românesc*, Editura Polirom, Iași, 2005.
12. Soare, Florin S. (coordonator), *Politică și societate în epoca Ceaușescu*, Editura Polirom, Iași, 2013.
13. Popa, Cosmin, *Elena Ceaușescu sau anatomia unei dictaturi de familie*, Editura Litera, București, 2021.
14. Popa, Cosmin, *Intelectualii lui Ceaușescu și Academia de Științe Sociale și Politice (1970-1989)*, Editura Litera, București, 2021.
15. Imagini: Google Images (domeniul public).

😁 Vă mulțumim pentru atenție! 🎉

ȘCOALA COOL

EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT